

Maatregelen tegengaan energie-armoede

december 2022

Gemeente
**EDAM
VOLENDAM**

Ondernemend en betrokken.

Inleiding

De kosten van energie zijn sterk gestegen. Die hogere energiekosten werken door in tarieven voor allerlei producten en diensten. Daardoor komen inwoners soms geld tekort voor de kosten van levensonderhoud en sommige verenigingen voor hun exploitatie. Vanuit de Rijksoverheid zijn er een veelvoud aan regelingen waar burgers en ondernemers gebruik van kunnen maken. En ook regelingen die soms door gemeentelijke overheden uitgevoerd moeten worden, zoals de energietoeslag.

Lokale maatregelen als aanvulling op landelijke regelingen

Ondanks de veelheid aan regelingen, denken we dat het zinvol is om als gemeente een aantal aanvullende maatregelen te nemen. De bestaande regelingen hebben niet altijd voldoende impact en inwoners zullen soms niet in staat zijn om overzicht te houden op alle mogelijke regelingen. En enkele besparingsmogelijkheden op de kosten voor energie, vergen praktische aanpassingen in een woning, waar met name (vermoeden we) enkele oudere- of kwetsbare inwoners ondersteuning bij kunnen gebruiken.

De gemeente kan niet alles oplossen waar andere regelingen niet in voorzien, maar kan wel een steentje bijdragen. We kiezen niet voor maatregelen waarmee direct geld wordt overgemaakt aan huishoudens. Dergelijke maatregelen m.b.t. inkomenspolitiek passen meer bij de Rijksoverheid, zodat het verschil tussen inwoners van gemeenten onderling niet te ver uiteenloopt.

Het college zal een aantal lokale maatregelen opstarten, waarvan wij denken dat die een zinvolle aanvulling zijn op de regelingen van de Rijksoverheid. Een aantal maatregelen kunnen direct opgestart worden, andere vergen meer onderzoek, omdat ze deels overlappen met enkele maatregelen van de Rijksoverheid en/of bestemd zijn voor dezelfde doelgroep.

In de Winternota staat een reserve van € 1 mln voor (toekomstige) maatregelen

Het college heeft in de Winternota het voorstel opgenomen om een reserve te vormen van € 1 mln ten behoeve van de maatregelen om energie-armoede tegen te gaan. Op die manier heeft de gemeente ruimte om zowel de voorgestelde- als mogelijke toekomstige maatregelen te bekostigen. Het voorstel is om deze reserve te vormen uit de onderbesteding op de jaarrekening 2022.

Overzicht nu bekende regelingen

Als bijlagen treft u een aantal zaken:

1. een overzicht van bestaande regelingen die door o.a. de Rijksoverheid zijn ingesteld;
2. de manier waarop de Rijksoverheid communiceert naar burgers;
3. een overzicht van al bestaande, lokale minimaregelingen die eveneens een vangnet vormen naast de maatregelen m.b.t. energie-armoede.

We hopen u hiermee een indruk te geven van de maatregelen en regelingen die er al zijn.

Maatregelen voor inwoners

De gemeente legt de focus op maatregelen voor inwoners. Maatregelen voor ondernemers zijn voor de gemeente complex en worden met name vanuit de Rijksoverheid gerealiseerd. Hierna treft u enkele maatregelen die het college direct in gang zal zetten.

Doelgroepen actief benaderen om gebruik te maken van de regeling “kansen voor Kinderen”

De gemeente kent al een regeling “kansen voor Kinderen”, waarmee extra ondersteuning geboden kan worden aan kinderen in huishoudens met beperkte financiële middelen. We hebben gezien dat het aantal aanvragen ten opzichte van voorgaande jaren achterblijft. We gaan daarom doelgroepen actief benaderen om gebruik te maken van de regeling. Hiervoor zullen we huishoudens die op dit moment een uitkering ontvangen en huishoudens die vorig jaar gebruik hebben gemaakt van deze regeling actief aanschrijven met de mogelijkheid deze regeling alsnog aan te vragen.

Starten van een Fix-brigade voor huisisolatie in 2023-2024

Het isoleren van woningen is een snelle, eenvoudige en goedkope manier om te besparen op energie en de kosten te verlagen. Daarmee wordt tevens een bijdrage geleverd aan het verduurzamen van de woningvoorraad. Het is voor sommige huishoudens niet duidelijk welke maatregelen ze precies moeten nemen, hoe ze aan die materialen kunnen komen en hoe e.e.a. praktisch aan te brengen. Het alleen informeren zal niet tot voldoende resultaat leiden.

De gemeente zal daarom inwoners actief ondersteunen bij het isoleren van hun woning. Daarvoor starten we een Fix-brigade. In eerste instantie met drie (aan te nemen) eigen medewerkers, zodat we snel kunnen starten. Het college is aan het verkennen of er een maatschappelijke organisatie bereid is de coördinatie op de Fix-brigade over te nemen. Het is de bedoeling om de Fix-brigade uit te breiden met vrijwilligers, zodat het bereik groter wordt.

De hiermee gemoeide kosten kunnen in 2023 worden bekostigd uit SPUK-gelden energie-armoede en in 2024 uit de reserve die in de Winternota is voorgesteld. De invoering wordt actief ondersteund door fixbrigade.nl, een landelijk werkende organisatie die materialen, cursussen en andere ondersteuning gratis ter beschikking stelt.

Onderzoek naar extra maatregelen

De gemeente overweegt om meer te doen, maar kan dat nu nog niet waarmaken. Enkele maatregelen lijken interessant, maar kunnen nu nog niet opgestart worden. Dit betreft maatregelen die financieel en juridisch verder uitgezocht moeten worden en/of qua doelgroep en bereik mogelijk deels overlappen met bestaande regelingen van de Rijksoverheid. Als de uitvoering bij een externe partij wordt belegd, moet de aanbesteding hiervan worden ingezet en moet op voorhand wel duidelijk zijn dat de betreffende partij(en) in staat zijn voldoende personeel aan te trekken voor deze extra opdrachten. Dat is nu nog niet bekend.

De volgende maatregelen worden onderzocht. Zodra er meer duidelijkheid is over de haalbaarheid van de uitvoering hiervan, zal dit aan uw raad gemeld worden.

Laagdrempelig advies “grip op geldzaken”

Voor veel mensen is het een eerste stap om orde aan te brengen in hun geldzaken en een eerste advies te krijgen over mogelijkheden tot besparen en bezuinigen. We verkennen of het mogelijk is een overeenkomst te sluiten met een bedrijf dat in staat is grote aantallen gesprekken te voeren / adviezen te geven. Deze dienst willen we dan gratis (en actief) aanbieden aan inwoners.

Gezien de potentiële kosten van het contract met een dergelijk bedrijf moet dit waarschijnlijk aanbesteed worden. Om administratieve lasten voor de gemeente te beperken, lijkt het op voorhand wenselijk om elke aanvraag door een inwoner toe te kennen en niet te beoordelen of iemand wel ‘recht heeft’ op een dergelijk consult.

Gedeeltelijke vergoeding extra energielasten voor verenigingen (sport, cultuur, maatschappelijk)

Veel verenigingen, zeker met eigen accommodatie, komen in zwaar weer door de gestegen kosten. We verkennen of het wenselijk en mogelijk is om als gemeente een deel van de aantoonbare kostenstijging van de energielasten, voor die gevallen waarin de Rijksvergoedingen (sportverenigingen, zwembaden,) niet van toepassing zijn. Dit lijkt een eenvoudige maatregel, maar gezien de veelheid aan verschillende Rijksregelingen vergt het tijd om te bepalen hoe en in welke gevallen de gemeente aanvullend een goede rol kan spelen. Daarbij moet deze regeling dan niet in strijd zijn met lopende subsidieregelingen en/of beperkingen t.a.v. staatssteun. Daarnaast vereist het beoordelen van de te verwachten aanvragen de nodige capaciteit en enige kennis van energielasten en exploitatie van verenigingen. Die is nu (nog) niet beschikbaar.

Aanvullende informatie / bijlagen

Bestaande regelingen (voor zover bekend eind november)

(Beoogde) Maatregelen Rijk aangevuld met andere mogelijkheden	Doelgroep	Jaar
Lagere energiebelasting elektriciteit		2022
Teruggave energiebelasting		2022
BTW verlaging		2022
Energietoeslag	laag inkomen	2022/2023
Prijsplafond	alle huishoudens	2023
Prijsplafond	kleinverbruikers	2023
€190 korting op energierekening in november en december 2022	kleinverbruikers	2022
Verhoging zorgtoeslag	laag inkomen	
Verhogen huurtoeslag	huurtoeslag ontvangers	structureel
huurverlaging sociale huurwoningen lage inkomensgroep	laag inkomen	2023
(extra) Verhoging wettelijk minimumloon (WML)	werknemers	
Stijging uitkeringen als gevolg van verhoging WML	uitkeringsgerechtigden	
Verhoging uitwonende beurs voor studenten	studenten (uitwonend)	2023
Verhoging kindgebonden budget		
Verhoging arbeidskorting		
Aanpassing belastingtarieven		
cao aanpassingen incidenteel en structureel	werknemers	
ISDE subsidie voor woningeigenaren	woningeigenaren	tot 2030
Energiebespaarlening	woningeigenaren	
Energiebespaarlening	VvE's	
Energiebespaarbudget van NHG	woningeigenaren	
SPUK kleine energiebesparende maatregelen	laag inkomen	2022/2023
duurzame monumentenlening	monumenteneigenaren	
Bekostiging klimaatmaatregelen via werkkostenregeling (in cao's)	werknemers	
Verduurzaming dorpshuizen, buurthuizen en wijkcentra Noord-Holland, subsidie		15-10-22 t/m 31-03-23
Verduurzaming culturele instellingen Noord-Holland		01-08-22 t/m 31-12-23
Tegemoetkoming energiekosten voor ondernemers (TEK)	Mkb	2023
betaalpaus en verlenging betalingsregeling	ondernemers	2022
Tijdelijke instructie saneringen	ondernemers	2022
verruiming MIA, EIA, WKR	ondernemers	2023
startpagina RVO		
startpagina subsidieregeling Provincie Noord Holland		
Niet afsluiten tenzij fraude, weigering meewerken, veiligheidsrisico		winter 2022/2023
Noodfonds t.b.v. kwetsbare huishoudens bedreigd met afsluiting	huishoudens	
https://www.duurzamesportsector.nl/		
https://www.dus-i.nl/subsidies/stimulerende-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties		

Communicatie Rijksoverheid

Via verschillende campagnes en kanalen geeft de Rijksoverheid voorlichting. Zoals de [campagne met tips om energiezuinig de winter door te komen](#). Maar ook over welke [maatregelen](#) je zelf kunt treffen bij geldzorgen, het oplossen van betalingsachterstanden, of schulden.

Hier vraag je om hulp bij geldzorgen

Heb je geldzorgen of problemen met het betalen van je rekeningen?

Wacht niet te lang. Er is veel hulp beschikbaar. Geldfit helpt jou daarbij. Zij kunnen je informatie geven over welke hulp bij jouw situatie past. Ook kunnen ze jou doorverwijzen naar plekken waar je hulp kan aanvragen.

Kijk op www.geldfit.nl/energie of bel naar 0800-8115. Je kunt daar, gratis en anoniem, met al je vragen terecht.

◀ **Ga je bijzondere uitgaven doen?** Bijvoorbeeld als je gaat verhuizen, studeren of een baby krijgt? Dan kan jouw gemeente je helpen als je een laag inkomen hebt.

▲ **Heb je kinderen en geen geld voor een verjaardagscadeau, sportvereniging of laptop voor school?** Dan kun je hulp krijgen.

▶ **Heb je een uitkering of een laag inkomen?** Dan zijn er verschillende toeslagen beschikbaar. Bijvoorbeeld voor zorgkosten.

Rijksoverheid

Hulp bij geldzorgen door de hoge energierekening

Kijk wat je zelf kunt doen en hoe de overheid helpt

Wil je energie besparen? Een energiecoach kan je gratis advies geven. [Meer handige tips?](#)

Wil je je huis verduurzamen? Kijk dan of [deze tips, subsidies en leningen](#) je kunnen helpen.

De belasting op energie is in 2022 tijdelijk verlaagd.

Er komt een tijdelijk maximumtarief vanaf 1 januari 2023 voor het normaal gebruik van gas en elektra. Gebruik je meer? Dan betaal je een hoger tarief. [Meer informatie? Klik hier.](#)

Mensen met een inkomen rond het sociaal minimum of een uitkering ontvangen via hun gemeente een energietoeslag. [Meer informatie? Klik hier.](#)

Kan je de energierekening écht niet meer betalen?

Dan zijn hier afspraken over gemaakt met energieleveranciers. Zo zorgen we ervoor dat niemand wordt afgesloten van energie deze winter. Tenzij er sprake is van fraude.

1 Zoek contact

Neem contact op met je energieleverancier bij geldzorgen of betalingsachterstanden.

2 Betalingsregeling

Energieleveranciers zorgen voor een goede betalingsregeling.

3 Noodfonds

Mensen die het niet kunnen betalen via een betalingsregeling kunnen mogelijk hulp krijgen via een Noodfonds.

1/2

Overzicht lokale minimaregelingen

De bestaande minimaregelingen bieden naast de energiemaatregelen eveneens een vangnet voor huishoudens die in de problemen komen. Hieronder treft u een overzicht van de lokale regelingen die de gemeente nu beschikbaar heeft.

Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering

Een tegemoetkoming in de premie van aanvullende zorgverzekering met een maximum van € 120 per kalenderjaar. Is de jaarpremie lager dan € 120? Dan wordt de tegemoetkoming gebaseerd op het lagere bedrag.

Tegemoetkoming wettelijke verplichting eigen risico zorgverzekering

Een tegemoetkoming bedoeld voor het wettelijk verplichte eigen risico van € 100 per kalenderjaar.

Bijdrage kosten schoolgaande kinderen

Een financiële ondersteuning voor ouders met minderjarige schoolgaande kinderen. De bijdrage is bijvoorbeeld bedoeld als tegemoetkoming in de kosten van: een fiets, een computer, de ouderbijdrage school, kosten van schoolreisjes, werkweken, schoolexcursies enzovoort.

Bijdrage maatschappelijke participatie

Een financiële bijdrage voor maatschappelijke activiteiten. Zoals de contributie voor een sportvereniging, sportkleding (met een directe relatie tot de sportvereniging) zwemlessen en/of zwemabonnement, lidmaatschap van de ouderenbond, lidmaatschap WonenPlus, een museumjaarkaart enzovoort. De maximumbijdrage is € 160 per kalenderjaar per gezinslid. De bijdrage kan voor meerdere gezinsleden aanvragen. Ook voor kind(eren).

Regeling Kansen voor Kinderen

Een bijdrage voor een lidmaatschap van een sportclub of culturele instelling. Bedoeld voor kinderen waarvan de ouders door omstandigheden in een moeilijke financiële situatie zitten. Het gaat dan om een lidmaatschap voor een jaar met een maximum tot € 250.

Witgoed regeling

Bijzondere bijstand voor de noodzakelijke vervanging van een koelkast, wasmachine, kooktoestel en stofzuiger. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt gebaseerd op de bedragen die in de NIBUD prijzengids zijn opgenomen. Voor een apparaat verstrekken wij 1 x per acht jaar bijzondere bijstand op grond van deze regeling.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Bij onvoldoende middelen om de aanslagen onroerendezaakbelastingen en afvalstoffenheffing te voldoen? Dan kan een verzoek om kwijtschelding worden ingediend.

Individuele inkomenstoeslag

Een toeslag bij minimaal 3 jaar een laag inkomen, 100% geldende bijstandsnorm, geen vermogen boven wettelijke vermogensgrens en geen vooruitzicht op inkomensverbetering.

Gemeente
**EDAM
VOLENDAM**

Ondernemend en betrokken.

W. van der Knoopdreef 1
1132 KN Volendam
Telefoon: 0299-398398
Email: info@edam-volendam.nl

www.edam-volendam.nl